

lingen 1871—72. En anden Bestemmelse, som jeg ogsaa særlig vil drage frem, er den i § 7, hvor der staar, at Kommissionen skal tage behørigt Hensyn saavel til det Tab, som den forandrede Ydelsesmaade vil medføre for den ene Part, som de Fordele, den vil medføre for den anden Part. Disse Udtryk ere saa almindelige, at jeg frygter for, de kunne fremkalde temmelig stor Ubillighed. Det er f. Ex. bekjendt, at det er bestemt i mange, om ikke i de fleste Kontrakter, at den, der skal svare Tienden in natura, skal besørge den til den nærmeste Kjøbstad. Naar nu Tiendebeieren faar Penge i Stedet for Korn, kan jeg ikke indse, at det, at Tiendebeieren derved faar den Fordeel, at han i Fremtiden bliver fri for at kjøre Kornet til den nærmeste Kjøbstad, er Noget, som i mindste Maade kan regnes Tiendetageren tilgode, og dog er det Noget, som der efter denne Paragraf burde tages Hensyn til. Ungaende Hensynet til det Tab, som den forandrede Ydelsesmaade vil medføre for den ene Part, maa man f. Ex. erindre, at det forrige Aar her i Salen blev udtalt, at der i den Omstændighed, at vedkommende Kjøbmand ønskede at beholde saadanne Runder, laa en Grund til, at Godsæieren kunde faae Mere for sit Korn, end hvad Kapitelstarten fastsætter; men det er dog virkelig ogsaa Noget, som ikke skal tages med i Betragtning ved en Leilighed som denne, og det Tab, som for Tiendetageren vil fremkomme ved, at dette Forhold ikke længere vedligeholdes, bør ikke regnes ham tilgode. Jeg skal, som sagt, ikke nu opholde mig ved flere Enkeltheder, men kun tilføje, at det under mig ogsaa her at se den Paragraf, som vi saa hyppig se i vore Love: „Denne Lov gjælder ikke for Færøerne“. Der ydes, saavidt jeg veed, ikke Tiende i Korn paa Færøerne, og altsaa er det en Selvsjølge, at denne Lov ikke kan gjælde derovre, men denne Paragraf har ikke staaet i de tidligere Tiendelove, hverken i den af 1852 eller i den af 1861, og altsaa kan man vel ogsaa spare den her. Den tjener kun til at minde os om, at Repræsentanten for Færøerne egentlig ikke har Noget at gjøre i denne Sal, siden næsten alle vore Love faae en saadan Paragraf.

Jagerslev: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg skal fremsætte i Anledning af en Uttring af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds (Høgsbro), idet han gjorde en Indvending imod nærværende Lovforslag, begrundet paa, at der maatte forestaar en Forandring i Ansættelsen af Kapitelstarten. Jeg tror, at det ærede

Medlem har fuld Føie til at sige, at man maa komme ind paa en saadan Forandring, idet man nemlig i Handel og Wandel er kommen til en almindelig Benyttelse af Vægtsystemet, ikke blot mellem de Handlende indbyrdes, men for en stor Del ogsaa i Forholdet mellem de Handlende og de egentlige Producenter. Jeg tror imidlertid ikke, at dette kan anføres som nogen egentlig Indvending imod denne Lov, thi vi have allerede nu et vist Normalforhold mellem Lønde og Vægt. Man maa ganske vist tillige bestemme det Kvalitetsforhold, der maa være tilstede, og man er Aar for Aar kommen til en nærmere Bestemmelse mellem Løndemaalet og den Kvalitet, Kornet skal have, og Vægtforholdet; men alt dette er ganske almindelige Forhold, saaledes at et Løndemaal strøget Korn af den og den Besskaffenhed skal holde den og den Vægt, og der betales da vel at mærke pr. 100 Rd. Denne Reform er i det praktiske Liv gaaet saa hurtig for sig og har vundet saa stærk Indgang, som sagt, ikke alene mellem de Handlende, men ogsaa mellem Landboerne og de Handlende, at man vistnok efterhaanden ogsaa maa komme til at anvende Kapitelstarten paa en saadan Maade, at man ansætter Korn af en vis Kvalitet i Vægt; men jeg tror ikke, at der deri kan ligge nogen Hindring for at sætte Tienden og Kapitelstarten i et loobestemt Forhold. Jeg tror, at der allerede nu foreligger Erfaringer for, at det vil lade sig gjøre, og det maa i alt Fald engang lade sig gjøre. Jeg kan derfor, ærligt talt, ikke indse, at dette kan medføre, at man i dette Dieblisk mindre skulde kunne gaa ind paa at vedtage en Forandring i Ydelsen af Tienden, thi der vil da blive Tale om at omskrive hele Kapitelstarten og at overføre den i Vægtsystemet. Der er forskellige Momenter, som ville komme i Betragtning, men praktisk vanskeligt tror jeg ikke, det vil være at komme til et nogenlunde retfærdigt Resultat, det vil sige, et Resultat, hvorved man vil gjøre samme Net og Skjel til begge Sider ved at omsætte Kornet pr. Vægt med en vis Kvalitetsbestemmelse som nu ved at ansætte Kornet pr. Maal. Naturligvis skal det være antagelige Handelsvarer eller Korn. Jeg tror ikke, at dette Forhold, som ganske vist engang maa komme — naar det vil ske, er ikke godt at sige — kan medføre, at man skulde være mere betænkelig ved at gaa ind paa denne lille Lovbestemmelse end i det Hele paa andre Forhold ved Anvendelsen af Kapitelstartens Bestemmelser, men jeg erkjender, at Reformen engang maa komme.